

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یونس نگاه

۰۵ جنوری ۲۰۲۱

یونس نگاه

راه رسیدن به جمهوریت

وقتی می‌گوئیم جنگسالاران، قاچاقبران و دزدان معاش مردم نمی‌توانند جمهوریت بیاورند، با این سؤال روبه رو می‌شویم که خیر چه کسی باشد؟ چطور جمهوری بسازیم؟ مگر غیر از همین‌ها کسی را داریم؟ اگر شیوه و راه دمکراتیک را برگزینیم، میدان تغییر می‌کند و حتی تعدادی از جنگسالاران و زورگویان شیوه دیگر می‌کنند. ما مردم باید کمپاینر مفسدان محلی و قومی خود نشویم. اگر جای تأکید بحق عطا محمد نور، دوستم، محقق، اشرف‌غنی و ملاهیت الله بر اصول بازی دمکراتیک تأکید کنیم، راه رسیدن به جمهوری هموار می‌شود. همان کاری را که دختران و زنان در چند ماه گذشته در شهرهای افغانستان کرده‌اند. از حق انتخاب، حق کار، حق تحصیل و تساوی جنسیتی دفاع کرده‌اند.

ما باید مبلغ حضور نمادین چند فرد متعلق به قوم، ولایت و مذهب خود در دولت نشویم، بلکه خواسته‌های خود را بر قوانین و مقرراتی که اعمال می‌شوند، شیوه‌ای که ثروت توزیع می‌گردد و مسیری که از آن افراد به چوکی می‌رسند متمرکز سازیم.

به تجربه دریافته‌ایم که لویه‌جرگه بازی، کنفرانس و گردهمایی سران اقوام تا حال گرهی را از مشکلات مردم باز نکرده است. ازینرو، به هیچ نظامی که ازین طریق‌های غیردمکراتیک و آزموده شده پیشنهاد می‌شود، دل‌خوش نکنیم.

جمهوریت از راه شوراها (شوراهای محلی، ولسوالی، ولایتی و پارلمانی) تعقیب شود. تلاش کنیم تا کشور به سمتی برود که مردم رأی بدهند. محلات، ولسوالی‌ها و ولایات در تصامیم محلی و ملی شریک باشند. انتخابات اصل باشد. شوراها قدرت داشته باشند و تصامیم بدون رضایت مردم محل تحمیل نشود.

اگر نمایندگی دموکراتیک نداشته باشیم و قومندانان بدون توجه به خواسته‌های ما از یک کشور خارجی مستقیم به لویه جرگه رفته برای ما تصمیم بگیرند، نتیجه‌اش جمهوری نخواهد بود، حتی اگر اکثریت اعضای آن مجلس از قوم، منطقه یا قبیله ما باشند. با روش غیردموکراتیک به نظام غیرجمهوری می‌رسیم.